

МАУП

Міжрегіональна Академія управління персоналом

Кафедра публічного адміністрування (МАУП)

Всеукраїнська Асамблея докторів з державного управління

Міжнародна Академія культури безпеки, екології та здоров'я

Комітет менеджменту Міжнародної Академії культури безпеки, екології та здоров'я

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України

Інститут професійних кваліфікацій

IVET Інститут
професійно-
технічної освіти
НАПН України

ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції “Трансформація системи публічного управління створенням здоров’язбережувального та безпечного простору України (модернізація, інновації, розвиток)”

22 червня 2020 р.

Київ
2020

Рекомендовано до друку Вченою Радою Навчально-наукового Інституту міжнародних відносин та соціальних наук Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 25.05.2020)

Трансформація системи публічного управління створенням здоров'язбережувального та безпечного простору України (модернізація, інновації, розвиток): матеріали міжнародної науково-практичної конференції (22 червня 2020 р.) / за заг. ред. О. І. Пархоменко-Куцевіл. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом. 2020. 106 с.

Уміщено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Трансформація системи публічного управління створенням здоров'язбережувального та безпечного простору України (модернізація, інновації, розвиток)” щодо проблем розвитку публічного управління створенням здоров'язбережувального та безпечного простору України.

Розраховано на фахівців державного управління, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, науковців, викладачів, слухачів вищих навчальних закладів, які отримують освіту за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування”.

Тексти надано в авторській редакції.

УДК 35.08 (477)

ЗМІСТ

Акімов О. О.

Тенденції розвитку особистісно-компетентнісних характеристик
як результат системогенезу державно-управлінської діяльності 6

Акімова Л. М.

Аналіз стану державного управління економічною безпекою 10

Болтівець С. І.

Публічне управління сферою молодіжної політики у правозначному
просторі універсальної бібліографічної бази “Скопус” 14

Галушко О. В.

Формування правової культури молоді:
взаємозв'язок правової свідомості і правової поведінки..... 19

Горяня Л. Г.

Теоретико-методологічні фактори готовності управлінських кадрів
конкретизації впровадження концепції здоров'язбереження
у життєвий простір України 22

Долгих М. В.

Проблеми реформування системи охорони здоров'я України
як аспект національної безпеки 26

Жукова Г. В.

Позаакадемічність в управлінні вищим навчальним закладом 29

Колесник В. А.

Статусні характеристики суб'єктів розгляду публічно-правових спорів
у системі публічного управління 31

Лебедь О.

Развитие навыков коммуникативной деятельности и перевода
в сфере подготовки специалистов государственного управления
по специальности “водные биоресурсы” 34

Лисачок А. В.

Інвестиційна безпека як важлива компонента національної безпеки країни
у процесі реформування публічного управління..... 37

Матвійчук О. Є.

Інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
з питань здоров'язбережувальних технологій навчання..... 40

Олексієнко О.

Здоров'язбереження як державний механізм публічного управління
в Україні 44

Пархоменко-Куцевіл О. І.

Державне управління у сфері забезпечення санітарного
та епідемічного благополуччя населення України..... 46

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТИСНО-КОМПЕТЕНТІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЯК РЕЗУЛЬТАТ СИСТЕМОГЕНЕЗУ ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Необхідність забезпечення певних стандартів у роботі, ефективне виконання посадових вимог, оновлення освіти службовців, необхідність її наближення до замовлень соціуму об'єктивно формують комплексний системогенезний підхід до визначення компетентностей у парадигмі системогенезу державно-управлінської діяльності. Через системно-практичні функції та інтеграційну міжпредметну роль компетентностей в освітніх процесах відбувається реалізація замкненого циклу формування у службовця психологічної готовності до професійної діяльності. У площині вимог і викликів сучасних цілей державного управління формується модель необхідних компетентностей службовця, у площині освітніх програм добираються і застосовуються відповідні дидактичні й методичні засоби розвитку виокремлених компетентностей, у площині професійної діяльності відповідні компетентності використовуються під час здійснення державно-управлінської діяльності.

Системогенез державно-управлінської діяльності впливає на формування вітчизняної системи державного управління у процесі підготовки професійних кадрів та складається з трьох ключових взаємозалежних компонентів: а) інституцій; б) правил і процедур, що регулюють їх внутрішню роботу, та процесів і механізмів координації їхньої співпраці; в) кадрового забезпечення (підготовку державних службовців із належним рівнем кваліфікації, підвищення їх адміністративної спроможності).

Очевидно, що правила, процедури і процеси реалізуються в рамках певних інституційних систем — державне управління, державна служба, а тому актуалізується роль основного елемента цих систем — службовця як головного виконавця завдань. Оскільки мова йде про взаємодію об'єктів як сукупності компонентів різного порядку складності, то виконання щойно вказаних завдань потребує системної практичної діяльності з реалізації державної політики. Тому від службовця вимагається не лише наявність спеціальних знань, умінь і навичок, а й психологічна готовність для їх комплексного застосування у роботі [1].

Аналіз теоретично-прикладних аспектів психологічної готовності державних службовців до професійної діяльності свідчить про те, що цей феномен досить складний для пізнання об'єкт. Дослідники сфери людинознавчих

наук характеризують це явище, як правило, через опис індивідуально-психологічних і психофізіологічних якостей працівника системи “людина – людина”, висвітлення його численних здібностей, умінь і навичок та професійних властивостей в контексті їх затребуваності під час виконання завдань [2]. При цьому більшість науковців виокремлюють “найсуттєвіші” або “найхарактерніші” ознаки цього поняття, інтерпретують його на досить високому рівні узагальнення чи механічно переносять його характеристики із однієї діяльнісної площини до іншої. Одностороннє або занадто узагальнене висвітлення складових призводить до втрати цілісності уявлення про психологічну готовність до професійної діяльності. Відсутність в обґрунтуванні тих чи інших її моделей зорієнтованості на інтегративні властивості робить їх непридатними для використання у роботі службовця. Також залишається проблемним забезпечення необхідних результатів підготовки, перепідготовки та підвищення рівня компетентності службовців та вибір ефективних форм і методів роботи із слухачами в рамках навчальних програм.

Таким чином, системогенезне формування науково обґрунтованого бачення структури властивостей особистості службовця сприятиме побудові моделі психологічної готовності до його професійної діяльності. За цих умов доцільно розпочати конкретизацію засад упорядкування і структурування якостей службовця для побудови моделі його особистості з такими психологічними властивостями, які б найбільш повно забезпечували ефективне виконання завдань. На основі викладеного слід звернутися до наукової інтерпретації поняття особистості в контексті психології [3; 6; 7]. Так, досліджуючи психологічні структури особистості як ідеальної моделі творчої особистості різних профілів, В. Рибалка підкреслює необхідність визначення особистості як складної системи, в якій диференціюються та інтегруються різноманітні психологічні якості, що розвиваються в індивіді під впливом соціальних факторів протягом тривалого часу в умовах власної діяльності [4].

Інтерпретуючи напрацювання згаданого науковця у контексті розглядуваної проблеми, зазначимо, що особистість службовця є суб'єктом державно-управлінських відносин з притаманними йому розвиненими, системно пов'язаними якостями або професійно обумовленою системою психічних властивостей. Це об'єктивно повертає до системного підходу як методологічної основи формування бачення структури властивостей особистості службовця. Свідченням правильності вибору слугують такі системні ознаки його психологічних структур, як наявність цілісної структури елементів, взаємозв'язок між ними, їх ієрархічна організація, системоутворюючі фактори, вхідні і вихідні структурно-функціональні характеристики, рівень розвитку. Тому особистість фахівця як ієрархічно організована система має охоплювати конкретні базові якості його цілісної психологічної структури.

У дослідженні В. Рибалки на основі синтезу наукових даних і напрацювань П. Анохіна, М. Бернштейна, Ф. Лерша, О. Леонтьєва, О. Лурії, В. Русалова, К. Платонова розроблена тривимірна психологічна структура особистості [4]. Вона охоплює наступні взаємопов'язані виміри: а) соціально-психолого-індивідуальний – “вертикальний”, який охоплює підструктури соціаль-

но обумовленої спрямованості, досвіду, психічних процесів, біопсихічних властивостей особистості. Важливими компонентами є спілкування та самосвідомість. Необхідність підструктури спілкування обумовлено її важливою, ключовою роллю у процесі соціалізації особистості та під час формування її адекватних психічних (інтелектуальних) якостей. А самосвідомість, або Я-підструктура становить, власне, “ядро особистості”, яке потрібне для формування будь-якого уявлення про структуру особистості; б) діяльнісний — “горизонтальний” вимір особистості складають психічні процеси і функції, що виникають в результаті її взаємодії/комунікації із зовнішнім середовищем, діяльності та спілкування. Ця внутрішня психологічна структура має такі елементи, як мотиваційний, почуттєвий або емоційний, пізнавальний та діяльнісний поведінку; в) генетичний — “часовий” або “віковий” включає задатки та здібності як результат розвитку, темперамент та інші психофізіологічні якості.

З огляду на викладене, важливим з позицій визначення системогенезного утворення — моделі психологічної готовності службовців до державно-управлінської діяльності — є забезпечення єдності і взаємодії компонентів тривимірної системи базових параметрів цілісної психологічної структури особистості. Тому для кращого розуміння взаємозв'язків між вищезгаданими параметрами В. Рибалка використовує “ортогональний принцип”, згідно з яким кожний елемент цієї системи зазнає системного впливу та системно поєднує в собі функції основних трьох структур. На наш погляд це є закономірним, оскільки в такий спосіб проявляється основний критерій системи — інтегративна властивість [5]. У контексті щойно згаданої системи прикладом формування системогенезної властивості з врахуванням цілісності, взаємовпливу і взаємодії окремих психологічних структур може слугувати особистість певної людини з її неповторними якостями, характеристиками і здібностями. Тому під час моделювання слід відображати не всі властивості особистості службовця, а лише ті, які є суттєвими для вирішення ним професійних завдань. Інакше кажучи, відповідний набір особистісних якостей має забезпечити появу такої інтегративної властивості службовця, як його психологічна готовність до професійної діяльності. Оскільки мова йдеться про модель системи “службовець” із заданою інтегративною властивістю — “психологічна готовність”, то ця модель буде прагматичною і під неї буде підганятися/коригуватися реальність — особистість майбутнього фахівця. А фактором системного впливу на модель виступають процеси, які трансформуються у площину професійної діяльності у вигляді прагматичних, чітких і конкретних державно-управлінських цілей, рішень, завдань, процедур, регламентів та обов'язків щодо їх запровадження.

Отже, тенденції розвитку особистісних компетентностей службовців перебувають під впливом багатьох факторів, зокрема внутрішньою та зовнішньою політикою щодо кадрових процесів, вимог кадрової політики тощо. Як результат розвитку системогенезу державно-управлінської діяльності у вимірі розвитку особистісних компетентностей службовців має бути формування необхідних умінь і навичок, організаторських здібностей, розвитку

комунікативних навичок спілкування, переконання опонентів, досягнення компромісів, ведення переговорів та низка інших. Перспективними напрямками у площині наукового пізнання концепту системогенезу у даній проблематиці може бути: виявлення, формування та розвиток особистісних компетентностей як проблему системогенезу державно-управлінської діяльності; формування компетентностей у кількісному та якісному вимірі; формування відповідності рівня компетентностей службовця до займаної посади.

Джерела

1. *Акімов О. О.* Професійна діяльність державних службовців в умовах євроінтеграції України: питання формування психологічної готовності : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 176 с.
2. Розвиток та модернізація системи навчання та підвищення кваліфікації — запорука професійної компетентності державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. URL: <http://nads.gov.ua/sub/krym/ua/publication/content/39383.htm>
3. *Акімов О. О.* Концептуальні основи системогенезу професійної діяльності державних службовців в Україні: монографія. К. : Центр учбової літератури, 2019. 370 с.
4. *Рибалка В. В.* Психологія розвитку творчої особистості : навч. посіб. К. : ІЗМН, 1996. 286 с.
5. *Жилин Д. М.* Теория систем: Опыт построения курса. 5-е изд., испр. М. : Книжный дом “Либроком”, 2010. 176 с.
6. *Карпа М. І.* Розвиток публічної служби в Україні: компетенційний підхід. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 264 с.
7. *Карпа М. І.* Аналіз процесів формування та реалізацій компетенцій органів публічної влади та їх посадових за суб’єктивними оцінками експертів. *Ефективність держ. управління* (текст): зб.наук.пр. ЛРІДУ НАДУ, 2019. Вип. 1 (58). С. 145–156.